

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 08—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 140 K
Félévre 75 K. Negyedévre 40 K.
Egyes szám ára — — — 4 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam 2. szám.

Vasárnap, január 8.

MAGYAR JÖVŐ

Írta: Héjj Imre dr. nemzetgyűlési képviselő.

A hosszú háború, az őszi rózsás és a vörös forradalmak szenvedéseitől, nélkülözéseitől agyonsanyargatva, pénzünk elértéktelenedve, városaink éhezve, fázva, falvaink kifosztva, ruhátlanul, Szent István országa darabokra tépve. A szörnyű csapásoktól még felajultan nyakunkon a trianoni szerződés, mely még a maradék életcseppet is ki akarja

sajtolni belőlünk «jóvátétel» címén. Szinte gyötrő gonddal kérdezzük, bizhatunk-e a magyarságnak szebb jövőjében?

Soha ezeréves létünk alatt nem éreztük olyan halálosan, hogy milyen fájdalmas, milyen keserű és milyen nehéz magyarnak lenni és milyen súlyos kötelesség szeretni ezt a hazát.



Sopron birtokbavétele.

Ferrario (1) olasz, Guillaume (2) magyar, Hamelin (3) francia, Gorton (4) angol tábornokok ellépnek a csapatok előtt. Balról magyar, jobbról antant katonaság foglal helyet.

Szeretni ezt a rögöt — azt is, melytől elszakítottak — és szeretni ezt a nemzetet, melyet meggyaláztak, bár soha legyőzni nem tudtak, de céltudatosan belülről rothasztottak. S ez a rothasztási eljárás folyik tovább ma is, szítva az ellentéteket köztünk keresztény magyarok között. Az ország még romokban, a gazdasági helyzet egyre súlyosabb, építeni, alkotni kellene s ehelyett kiválasztottjaink pártokra szakadva, egymást cibálják... s a sátán kacag! S mégis biznunk kell hazánk és fajunk szebb jövőjében!

Mert ennek a népnek államfenntartó erejére volt fölépítve ezer esztendő óta Közép-Európa békéje, ennek a fajnak erős öklére támaszkodott a nyugati haladás és ennek az országnak határait történeti szükségszerűség, fejlődés a földrajzánál is erősebb abroncsokkal kovácsolták össze. Még áll a tétel: ha Magyarország nem volna, teremteni kelle!



Sopron birtokbavétele.

Zsembery István dr. főispán (1) és Thurner Mihály dr. polgármester (2) a Szent Mihály templom előtt.

Bizhatunk jövőnkben, mert ez a nép a világháborúban a nagy nemzeteket sokszorosan fölülmuló vitézségével, lelkeségével, csudákra képesítő izzó hazaszeretetével, még ellenségeinek is osztatlan bámulatát vívta ki és ezzel nagy hivatottságról tett tanúságot. Ez a nép a maga erejéből is módját tudja ejteni, hogy fennmaradásának és fejlődésének föltételeit magának újból megszerezze.

Bizhatunk, mert népünk már keresztül ment a vörös betegségen, ez a mótely rajtunk erőt többé nem vehet soha.

De főleg bizni és hinni kell azért, mert ez a bizalom és ez a hit acélozza meg a félig még ájult akaratot, ezzel kell gyujtani és ébreszteni a még alvó lelkeket.

Vagyunk, léteünk és lenni akarunk. Lépésünk még ingadozó, még tájékozatlanul tekintünk szét a változott világban, de a magyar nép lelkében buzgó faji öserő ösztönösen fogja megtalálni a helyes igazodást. A magyar nép, ennek a véráztatott földnek sokat szenvedett élni akaró népe, el fogja seperi a pártoskodókat, nem fogja engedni, hogy egy második mohácsi vész söpörjön el bennünket, hanem a magyar haza szeretetében egybe forrva fog törekedni a történelmi Magyarország felépítésére!

Budapest, január 7.

A földreformot tető alá hozzák. Mayer János földművelésügyi miniszter helyt állt az új kormány ígéretéért. A fölhatalmazási törvényben több oly intézkedést szavaztatott meg a nemzetgyűléssel, amelyek a földbirtokreform végrehajtása útjában álló akadályokat elhárítják. A vármegyékben eddig egy, legfeljebb két birói tárgyaló bizottság végezte a földreform-, sőt házhelyügyeket is. Most törvényileg biztosította a földművelésügyi miniszter a lehetőségét annak, hogy megyénként több tárgyaló bizottság dolgozzék. Ezzel a Földbirtokrendező Birósághoz benyújtott ügyek sokkal gyorsabb lebonyolítást nyernek a helyszínen s maga a Biróság is gyorsabban jut abba a helyzetbe, hogy véglegesen döntson a hozzá érkezett igénybejelentések fölött. Egyszerre megindul a munka s mivel fölszaporodik a beérkező jelentések száma is, magát a Biróságot is meg kell erősíteni. A földművelésügyi kormány erről is gondoskodott. A földművelésügyi miniszter külön hatósági szervezettel fog gondoskodni arról, hogy a földreformtörvény rendelkezései és céljai felől kellőképp tájékozódják az érdekelt közönség s hogy a reform megindítása országszerte nyugvópontra jusson és rosszakarató elemek ki ne forgassák eredeti mivoltából, minden lehető el fog követni. Örömmel látjuk, hogy ezzel a földművesnép bizalma is visszatér s a sokáig húzódo végrehajtás nem lesz szülőke nagyobb bajoknak.

*

Lenin — miniszterelnök. Oroszországból az a meglepő hír érkezik, hogy Lenin, az orosz szovjet teljhatalmú népbiztos, miniszterelnök lett. Ezzel nyíltan is bevallotta a világ előtt a bolsevik diktátor, hogy szakított a kommunizmussal s visszatér a polgári rendhez. Mint a moszkvai lapok jelentik, Lenin élesen kikelt a kommunisták ellen s megmagyarázta nekik, hogy az értelmiség és általában a polgári osztályok nélkül nem lehet gazdasági életet csinálni. Azt

már régóta halljuk, hogy a kommunista rendszer csődöt mondott Oroszországban s a vagyonszétosztásból már semmi sincs. Hallottuk, hogy először a földet, aztán a házakat, végül a műhelyeket és gyárakat adták vissza magántulajdonba. Utóbb a kereskedelmet is megengedték. Persze idegen és cári pénzért lehet csak vásárolni, mert a kommunista pénzt senki se fogadja el. Hiszen naponta százezermilliót nyomtatnak belőle. Szóval megbukott a bolsevizmus Oroszországban is, amiből minden okos ember azt következtette, hogy Lenin is megbukik, látva saját rendszerének összeomlását. De Lenin nem úgy okoskodott. Fordított egyet a köpönyegen s faképnél hagyva a bukott kommunizmust, fölcsapott burzsoának. Lett belőle miniszterelnök és polgári párti. Szinte csodálkozni tudnánk, de ilyen a kommunista erkölcs. Nálunk is így csináltak sokan, a kis leninek. Mikor megbukott a kommunizmus, megint szocialisták, sőt dühös polgáriak lettek. De legyen esze a magyarnak, gondolkodjék s hagyja ő a faképnél ezeket a kis lenineket, akik belül ma is vörösek s akik miatt szenvedünk és nyomorgunk valamennyien!

«Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország föltámadásában. Amen.»

Képek Sopron ünnepélyes birtokbavételéről.



I. Angol csapatok elvonulása az antant tábornokok és Guilleaume magyar tábornok előtt.
II. Francia katonák.

III. Olasz díszszázad.
IV. Magyar gyalogság.
V. Balról jobbra: Gorton, Hamelin, Guilleaume, Ferrario tábornokok.

VI. A népszavazással újra hozzánk-csatolt Fertőrákos község küldöttsége az ünnepségen.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Bethlen István miniszterelnököt, aki egy heti tartózkodásra vidékre utazott, Vass József vallás- és közoktatásügyi miniszter helyettesítette hivatalában. Az ellenzék tovább folytatta a Házban meddő vitáját, amelynek az volt kimondott célja, hogy az országot *ex-lex állapotba kényszerítse*. Céljukat tulajdonképpen nem érték el, mert az *ex-lex állapotnak nincs különösebb jelentősége* és a kormány nyugodtan folyósítja az állami élet fedezésére szükséges kiadásokat, hiszen a pártok mindegyike meg akarja adni a költségvetési felhatalmazást, csak hogy az egyik három, a másik hat hónapra. Az új *alkalmából* elmaradtak a szokásos üdvözlések, mert Horthy Miklós kormányzó és Bethlen István miniszterelnök vidéken tartózkodtak.

Nemzetgyűlés.

December 28. A felhatalmazási vitában felszólalt Apponyi Albert gróf és egy közbeszólásra válaszolva, a *Hangya* szövetkezettel kapcsolatban megemlítette, hogy már 1894-ben Károlyi Sándor gróf oldalán

követelte a szövetkezeti eszme érvényesülését.

A Hangya mai ellenségeinek azonban sikerült félrevezetni a nagy államférfiút és a *nép képviselőinek kellett ismét megvédeni a falu szövetkezetét*.

December 29. Moser Ernő előadói ismertetése alapján a Ház elfogadta az egyes külállamokkal való kereskedelmi viszonyokat rendező törvényjavaslatot. *Huszár Károly* sürgős interpellációt terjesztett elő a *budapesti nyomorról*. *Plósz István, Jankovits János* és mások *felhívták a Ház figyelmét a falu nyomorára is*. *Bernolák Nándor* népjóléti miniszter rámutatott a nyomorra, amely a legszélesebb néprétegeket fenyegeti és amelynek az az oka, hogy *soha nem zettel nem bántak úgy el, mint velünk*.

A kormány egymilliárd és kétszázmillió koronát engedélyez népjóléti célokra,

de a társadalomnak is teljesítenie kellene a maga kötelességét.

December 30. Griger Miklós megvédte a kisgazdákat a drágaság miatt rájuk szórt vádaktól. A drágaság legfőbb oka az ország nagyrésznének ideiglenes elveszése, a *gabona ára pedig a tőzsdei nyereszkesedés miatt emelkedett*. A kormánynak javaslatot kell a Ház elé terjesztetni a jótékonyági adóról.

December 31. A kisebbség még Szilveszterkor is távszónoklatokkal untatta a Házat. *Drózy* és *Andaházy* pedig a *kommunistákat is nyíltan érték védeni*. A Ház méltó felháborodással utasította vissza kihívó hangjukat.

MEZŐGAZDASÁG

Termesszünk takarmányt! Irta: Hauser János.

A takarmány az állati szervezet fűtőanyaga, ugyanaz, ami a gépeknél a szén, fa stb. Hogy állataink a tőlük megkívánt erő-, zsír-, hús-, tej-, gyapjú stb. termelésnek megfelelhessenek, szükséges, hogy gazdaságunk a legmegfelelőbb állataink által legszívesebben fogyasztott takarmánnyal minden időben kellő mennyiséggel rendelkezék.

Ezért szükség van arra, hogy takarmánytermesztésünk megszervezésénél bennünket bizonyos vezérelvek irányítsanak, mert csak ily módon vagyunk képesek kellő mennyiségű állataink által minden időben szívesen fogyasztott takarmányt biztosítani.

Elmult már az az idő, midőn a rét és legelő növényzete szolgáltatta állataink kizárólagos takarmányát, hisz manapság nemcsak a nagy- és közép-, de a kisbirtokosok is kiterjedtebb mértékben termelnek szántóföldön takarmányt. Miután pedig az új termelési év kezdetén vagyunk, midőn a jövő évi vetőtervek összeállítására nagyon időszerű, az alábbiakban a szántóföldön termelhető takarmányok megválasztásánál követendő vezérelveket akarom röviden ismertetni.

A szántóföldön való takarmánytermelésnek éppen az ad nagy jelentőséget, hogy ezáltal módunkban van gazdaságunk éghajlati és talajviszonyainak takarmányozását változtatni és takarmánytermelésünket biztos alapokra fektetni. Módunk van őszi takarmányok vetésével a zöldtakarmányozás időszakát tavasszal mielőbb megkezdeni, a tavasszal vetendő szálastakarmányokkal a széna- és zöldtakarmánytermésünket növelni, a nyáron vethető takarmányokkal a téli takarmányozás megkezdését kitolni és gyök-, gumós-növények termelésének felkarolásával pedig az állataink által télen sem nélkülözhető zizenyős takarmányszükségletet biztosítani.

De nemcsak ezért bir jelentőséggel a mesterséges takarmánytermelés, hanem más okokból is. A takarmánynövények zöme a talajt nem használja úgy ki, mint a gabonafélék, mélyebb gyökérzetük révén a talaj mindegyik rétegét egyformán veszik igénybe, a talajt kimélik az elgyomosodástól és azt jó kultúrallapotban hagyják vissza, miáltal a takarmánynövények mind kiváló jó előveteményt képezik a gabonaféléknek, ami viszont közvetve gabonaterméseink emelésére vezet. Tehát nemcsak, hogy gabonaterméseink nem fognak kisebbek lenni, ha területükből takarmánytermelésre is kihasítunk egyes darabokat, hanem a kisebb területen mennyiségre ugyanannyi gabona termelhető, ráadásul még ott van a nagy haszon, amit a takarmányok hoznak.

A szántóföldön termelhető takarmánynövényeket szálas-, gyök- és gumós-takarmányokra oszthatjuk. Az előbbieket ismét fűfélé, pillangósvirágú és leveles-takarmányokra, míg az utóbbiak csoportjába a répa, burgonya, csicsóka, tök stb. tartozik.

A szálastakarmánynövények között vannak olyanok, melyeknek más növényekkel keverékben való vetése indokolt. Különösen nagy a jelentősége ezeknek a takarmánykeverékeknek, melyek nemcsak nagyobb, hanem biztosabb termésükkel is a mesterséges takarmánytermelés gerincét képezik.

A keverékvetések egyik része őszi, másik része tavasszal, mindegyik időszakban részletekben eszközölhető, miáltal elérjük azt, hogy huzamosabb ideig áll zsege, jó takarmány rendelkezésünkre.

Őszi keverékekül szolgálnak: őszi borsós búza, rozs, őszi árpa, *homokosabb* vidéken, különösen, ahol igen szigorú telek járnak a szöszösbükkönyös rozs.

Tavaszi keverékeket képeznek: zabosbükköny, zabos borsó, borsós csalamádé, lóhere fűkeverékkel, meszes, köves talajon baltacim fűkeverékkel.

Tiszán vetett szálastakarmányok: *tavasziak:* lóhere, lucerna, csalamádé, *homokos talajon* nyulszapuka, csibehúr, mohar; *nyári-, illetve őszi:* fehérmustár, biborhere.

Az egyéb nem szálastakarmányok sorában a takarmány- és tarlórépa, takarmánytök, csicsóka stb. szerepel.

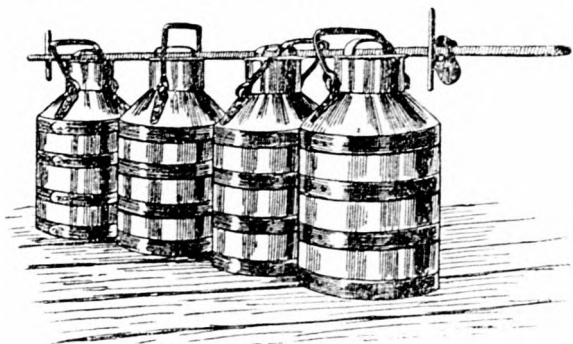
A felsorolt takarmánynövények között vannak olyanok, melyek rövid tenyészidejük révén, mint tarlónövény is vethető korán lekerülő takarmányok után, miáltal kettős termelés üzhető, ami jó trágyaerőben levő, nagy takarmányszükséglettel rendelkező gazdaságokban igen indokolt lehet. Ilyenek: mohar, csibehúr, biborhere, nyulszapuka, fehérmustár, melyek korán lekerülő őszi keverékek után még biztos remény sikerében vethetők.

Láthatjuk tehát, hogy takarmánynövényeink változatosságában az okszerű takarmánytermelés alapjai feltalálhatók. A mód megvan arra, hogy viszonyaink szerint a legmegfelelőbb takarmánytermelési rendszert állapítsuk meg. A termelés technikai keresztülviteléről, azaz az egyes takarmánynövények termelési módjainak az ismertetéséről, majd más alkalommal szólnak.

A próbafejésekről.

Irtó: Baranyai Lajos.

Minden tehentartó gazdának tudnia kellene azt, hogy tehene egy év alatt mennyi tejet szokott adni. Ezt megállapítani nem nehéz dolog. Nem kell mást tennie, mint minden tíz napon megmérni a reggeli és esti fejéskor fej ttejet, az összeget feljegyezni s a kezdőnap évfordulóján a «próbafejési napok» adatait össze kell számítani. Az így nyert összeg tízszerese vehető azonosnak az évi tejtermeléssel. Mikor a tehén szoptat, a próbafejési napok (azaz minden tizedik nap) adatául azon tejmennyiséget írjuk be, melyet az elválasztás utáni napon fejünk el a tehéntől.



Biztosíték tejeskannák ellopása ellen.

Mi haszna van az ilyen próbafejésnek? Először is a tenyésztő biztos adatot nyer arra vonatkozólag, hogy tehene gyenge, közepes vagy jó tejelő és így megállapíthatja, hogy megfizeti-e tejjével azon takarmányt és ápolást, melyet egy év leforgása alatt reá költ. Ha kitűnne, hogy a tehén még takarmányát se fizeti meg, akkor az okos, számító gazda a legközelebbi alkalmat felhasználja arra, hogy a tehéntől szabaduljon s olyan állatot szerez be, mellyel nem veszteségre, hanem nyereségre dolgozhatik. Ha több tehene van és takarmányhiány, istállószüke vagy egyéb okokból egyet ki kell mustrálni, akkor a próbafejések adatai alapján tudni fogja, hogy melyik a leggyengébb és így melyik kerüljön kiselejtezésre.

A próbafejések adatai nyomán rájön a gazda arra is, hogy a teheneket nem célszerű egyformán takarmányozni. A gyenge fejős nem ad jobb takarmány árán se több tejet, míg a természeténél fogva jó fejős fokozza a tejtermelést, ha bővebben abrakoljuk. Az észszerűség tehát ráviszi a gazdát az «egyedi takarmányozásra», azaz a kevés tejet felmutatóktól elvonja az abrakot — melytől ezek csak híznának, de jobban nem tejjelnek — és az elvont mennyiséget inkább a jobb fejősnek adja, melytől ez nap-nap után jobban tejel. Így több lesz a tej, habár az abrakra való kiadás nem nőtt, mert hiszen ugyanazon abrak mennyiséget ettünk fel, de — érdem szerint elosztva.

De régóta tudjuk, hogy a jó fejős tehének üszőborjai után is sok tejet lehet várni és bikaborjaik leányai is sok, jó tejjel szokták takarmányukat megfizetni. A próbafejési adatok birtokában tehát a gazda biztos alapot nyer annak

eldöntésére, hogy melyik tehene utáni borjakat nevelje fel. Így rendszeres munka árán mind jó fejős állatokkal töltheti meg istállóját. Ha pedig a borjú eladásra kerül, méltán kérhet érte nagyobb árat és az okos gazdák szívesen is fizetnek érte többet, mert a próbafejési kimutatás — ha becsületes, megbízható ember mérte — biztosítékot nyújt arra, hogy a borjúnagy értéket képvisel.

A próbafejések nagy horderejét a dán gazdák vették észre először. Elérték általuk azt, hogy tizenöt év alatt a rendszeresen ellenőrzött tehének évi tejelése átlag 2500 liter-ről 4500 literre szökkent! Ez a mi viszonyaink közt ma egyetlen tehén után 20.000 korona jövedelemtöbbletet jelentene! Követésre méltó példa!

A méhek téli gondozása. Ha pár napon keresztül a méhészt egy bizonyos kaptárjában erős zúgást hall, akkor tudja, hogy a méhcsalád nem élvezi a téli pihenőt zavartalanul. Legtöbbször az egér vagy cickány oka a zúgásnak, mit arról lehet megtudni, hogy sok léptörmelék vagy döglött méh fekszik a röplyuk közelében. Ha egérfogóval nem boldogulunk, kössünk zsákot a röplyuk elé s kezdjük kiszedni a lépeket, mikor is a megrettent egér a zsákba szalad. Ha a fenéken mézjegecek vannak, akkor a zúgás oka az, hogy a mézet nem képesek föloldani. Ilyen esetben vizet vagy folyékony mézet kell nekik beadni. Ha az eleség van fogytán, gondoskodni kell mesterséges etetésről. Fázó család kaptárját le kell takarni s a szélétől védeni. Gondoskodni kell arról is, hogy a röplyuk el ne duguljon s így levegőhiány ne álljon elő. A havat mindig gondosan el kell tisztogatni a röplyuk és a méhes elől. Napos időben tágitani kell a röplyukat, hogy kirepülhessenek azok a méhek, melyek ennek szükségét érzik. Egyébként pedig lehetőleg csöndben végezzük a téli látogatásokat, mert a zavartalan csendet a méhek télen föltétlenül megkívánják.

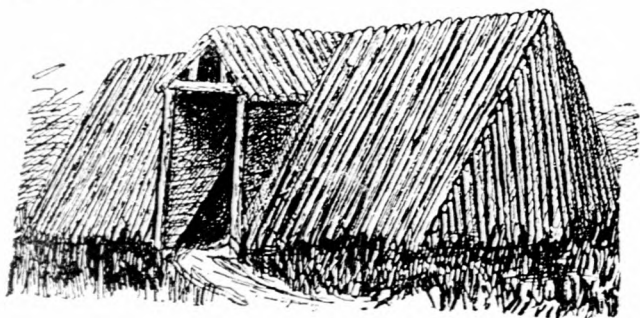
Sertések legeltetése hereföldéken. A lóhere és biborhere legjobb legelőt szolgáltat a sertéseknek. Kifejlődött disznónak, ha jó legelőre jár, nem szükséges abraktakarmányt adnunk. Ha herét legelnek a sertések, ajánlatos őket naponként 3—4-szer 1—1½ órára hajtani ki a herére és mihelyt túrni kezdenek, hazahajthatók, mert ez annak a jele, hogy már eléggé jóllaktak. A kocákat 8—10 napig a malacozás után ne engedjük a legelőre. A sertés késő őszig kijárhat. Vemhes kocákat azonban, mihelyt éjjeli fagyok járnak, már ne engedjük ki, mert könnyen elvetélik a malacokat. A sertés szereti a fiatal lucernát még novemberben is, mikor a dér megcsípte. Egy hold herelegelő 7—8 darab idős sertést képes jól táplálni.



Német tigrissertés.

Nevét e sertésfajta élénk tarkaságától nyerte. Fejlődési gyorsasága és hizékonyasága tette híressé.

Olcso és mégis megfelelő tyúkól. (Képpel.) Az anyag drágasága miatt mindenki iparkodik egyszerű gazdasági épületeket emelni. Egy ilyen tyúkólat mutat be képünk. Nyáron elég hűvös, télen meleg. Ha fertőző betegség üt ki az ólban, akkor könnyen szétszedhető, a dorongok fertőtleníthetők s így tiszta, vérszemes helyen újból fölláthatók.



Olcso tyúkól.

Vegyük elő az ekéket és szántsuk föl a tavasszal bevetendő földeket, mert a tavasziak a télen szántott földben *biztosabb és jobb* termést szolgáltatnak. Most már sok helyen tapasztalják ezt. Különösen az 1921. évi száraz időjárás mutatta szembetűnően, hogy az őszi, vagy tél folyamán szántott földben mennyivel *jobb* fejlődnek a tavaszi vetések, mint a tavaszi szántásban. Az őszi szárazság és a korai fagyok folytán idén sok helyen ott sem végezheték el az őszi szántást, ahol azt akarták. Még kevésbé végezték el azt ott, ahol ennek a munkának nagy értékét még mindig nem ismerik. Sajnos, ilyen vidékünk is elég sok van, különösen az Alföldön, ahol a tavaszi és a nyári szárazság a legtöbb kárt okozza a termésben éppen azért, mert nem őszi, hanem tavaszi szántásba vetnek. Tudjuk, hogy az őszi és téli szántás a *téli nedvességet* jobban magába veszi, mint a szántatlan föld, egyúttal magában is tartja, ha kitavaszkodáskor elfogaszoljuk és a felületét porhanyóan tartjuk. Ilyen földet *tavasszal korábban* lehet bevetni, mert a felszíne hamarabb szárad, mint a szántatlan földé, amelyet vetés előtt még szántani is kell. A *téli szántott föld porhanyó és finom vetőmunkát ad*, mert a fagy átjárja és szétporlasztja azt. Most, hogy az időjárás megenyhült, pótolhatjuk az *elmaradt őszi szántást*, amivel a tavasziak jövő évi termését megjavíthatjuk. Ezért *vegyük elő az ekéket és szántsuk föl a tavasziak alá szánt földet*, mert azzal a magunk javára dolgozunk. Ha az időjárás a szántást engedi, sehol sem szabadna a földnek szántatlanul maradnia, mert *ez az alapföltétele annak, hogy a tavasziak jó termést szolgáltatassanak*. Az igás jószág most úgyis téli pihenőben van. Annak is jól esnék egy kis mozgás az enyhé levegőn, de még jobban esik az a földnek, ha fölnyitjuk a hátát és a nyers barázdait a tél fagya átjárhatja, a téli nedvességet magába beszívhatja és tavasszal porhanyó állapotban fogadhatja magába a vetőmagot.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mennyit kell fizetni Budapesten penziókban egy napra? (K. J. Vése.) — **Felelet.** Átlagosan ellátás nélkül a szoba és a világítás százötven koronába, ellátással együtt kétszáz-háromszáz koronába kerül.

Kérdés. 14 hónapot töltöttem a harctéren és 23.000 korona váltságot kell fizetnem. Mivel igazolhatom a frontszolgálatomat? (Tiszaroff.) — **Felelet.** Ha erről okmányai nincsenek, a pénzügyi hatóság megelégszik szavahihető tanuk igazolásával.

Kérdés. Mint önálló ács, hogyan juthatnék építőmesteri joghoz? (Egy olvasó.) — **Felelet.** Minthogy az építőmesterségek gyakorlásáról szóló 46.188/1884. számú rendelet az ácsmesterséget az építőmesterségek közé sorolja, külön engedélyre szüksége nincsen.

Kérdés. Zimonyban több butordarabot és értéktárgyat örökölttem, amelyet a szerbek zár alá vettek. Mi módon tudhatnám meg, hogy azokkal mi történt? (F. M. Koronczó.) — **Felelet.** Forduljon a külügyminisztérium útján a belgrádi magyar követséghez.

Kérdés. Egy kat. holdon álló szántóföld után kell-e vagyonszállást fizetnem? (S. T. Tiszaföldvár.) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. Vettem egy házát, azon célból, hogy lebontsam és földemen újból felépítem. Szabad-e lebontani? (H. J., Duna-pentele.) — **Felelet.** Mindenekelőtt a közigazgatási hatóságtól építési engedélyt kell kérnie. Ha pedig a lebontás által valaki (bérlo stb.) hajléktalan lenne, úgy annak lakásról kell gondoskodnia.

Kérdés. Nyert-e Magyar Vöröskereszt sorsjegyet? (K. Sándor, Hódmezővásárhely.) — **Felelet.** Sorsjegyét nem húzták ki.

Kérdés. Egy ittmaradt orosz hadifogoly nem a megállapított útirányban akar hazamenni, milyen útirányt használhat? Esetleges honosítás hogy történik? (M. I., Szentcs.) — **Felelet.** A hazaszállítás nem történhetik a hadifogoly akaratára ellenére. Minthogy a viszonyosság Oroszország és Románia között nincs meg, a határ átlépése csak meghatározott helyen van megengedve. A honosítást a belügyminisztériumtól kell kérni s a honosítás eredményéről, vagy sikerességéről előre véleményt nem mondhatunk. Honosítás nélkül, mint orosz menekült, továbbra is itt maradhat, feltéve, ha rendőri szempontból kifogás alá nem esik.

Kérdés. Mennyibe kerül Varga Imre «Gyakorlati Szőlőművelés» című könyve? (Borosberény.) — **Felelet.** A könyvet 87 koronáért postadíjmentesen kiadóhivatalunk megküldi.

Kérdés. Szőlővessző Veszprémmegyében vagy nem távol onnét, hol szerezhető be? (Sch. F.) — **Felelet.** Szőlővessző beszerezhető a Somló vidéki mintaszőlőtelep kezelésénél Tapolcafi (Veszprémm.) Ha esetleg a nevezett telepeken egyes kívánt fajta nem kapható, úgy tessék a Szőlőgazdák Országos Egyesületéhez (Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.) fordulni.

Kérdés. Kérem egy kertészeti szaklap címét és előfizetési díját velem közölni. (Sz. S.) — **Felelet.** Kertészeti szaklap a «Kertészet» című folyóirat. Előfizetési ára egy évre 100 korona, fél évre 50 korona. Megrendelhető az Országos Magyar Kertészeti Egyesületnél Budapest, VII., Dohány-u. 20. szám.

Kérdés. Gyógynövénytermelésről felvilágosítást hol kaphatok? (W. K.) — **Felelet.** Gyógynövénytermelésről felvilágosítást készséggel ad a földművelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló Ipari és Gyógynövény Forgalmi Iroda (Budapest, IX., Lónyai-utca 7. sz.)

Kérdés. A méhészeti szakiskolát ingyen szeretném elvégezni, kérek ez irányban felvilágosítást. (Egy rokkant előfizető.) — **Felelet.** Méhészeti ismeretek ingyen elsajátíthatók az Állami Méhészeti Gazdaság méhészmunkás tanfolyamán. A tanfolyam tartalma 2 év. A kérvényt a földművelésügyi miniszterhez kell beadni.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Sopron ismét a miénk.

Az ántánt döntése alapján ujév napján vette át Sopront és az egész népszavazási területet Guilleaume tábornok, a magyar kormány megbízottja, az ántantsapátok tábornokaitól. Az átadási jegyzőkönyv aláírását megelőzően hálaadó Istentisztelet volt a templomban, majd a Széchényi-terén az ántánt és a magyar katonaság díszmenetben vonult el a nemzetek képviselői előtt. A jegyzőkönyv aláírása után Ferrario olasz tábornok üdvözölte a magyar megbízottakat, kiknek nevében Guilleaume tábornok válaszolt francia nyelven. Délután a város és környékének lakossága a város-háza elé vonult, ahol üdvözölte Thurner Mihály dr. polgármestert, akinek oroszlanrésze volt a népszavazás kedvező kimenetelében. Az esti órákban a városházán törölyzene volt, fáklyásmenet járta be a város utcáit, a színházban pedig díszelőadást rendeztek.

A belügyminiszter a túlzott mulatozások ellen. A főváros nyilvános helyiségeiben, mulatóiban, sőt a magánlakásokban is mérhetetlen arányokat öltött a mulatozás, a táncórület és a túlhajtott divat iránt való hódolat. Soha nem dorbézoltak az emberek annyit Budapesten, mint most, amikor ezek és ezek sínylődnék a legnagyobb nyomorban. Éppen ezért a belügyminiszter utasította a rendőrhatalóságokat, hogy minden ilyen mulatozást, dorbézolást és házibált akadályozzanak meg, a nyilvános helyiségeket ellenőrizzék és azokat, akik engedély nélkül táncmulatságot tartanak, jelentsék föl.

A kormányzó ajándéka a pécsi rokkantaknak. A kormányzó Soós altábornagy útján 30.000 koronát küldött a pécsi rokkantszövetségnek, a bányászok gyermekeinek s a közalkalmazottak számára.

Az állam lakásépítő szövetkezeti központot tervez. A házhelyeken emelendő falusi és mezőgazdasági kislakások építését a földművelésügyi kormány sürgősen akarja támogatni. A minisztérium illetékes főosztálya már törvényjavaslatot készített. A földművelésügyi miniszter a fakormánybiztosság útján abban az irányban folytatott tárgyalásokat, hogy az építkezéshez szükséges faanyagot minél kedvezményesebb áron bocsássa a kisemberek rendelkezésére. A törvényjavaslatban különben azt tervezi a kormány, hogy lehetőleg az altruista szövetkezeti központok bevonásával és az állam hozzájárulásával országos lakásépítő szövetkezeti központ alakuljon, amely a tömörülés előnyére iparkodik ezeket a kisembereket olyan helyzetbe hozni, hogy lakásukat minél előbb felépíthessék.

A néptanítók gyűlése a fővárosban. A Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége tisztújító gyűlést tartott a fővárosi Tanítók Házában. A szövetségtanács egyhangulag állást foglalt az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez kötött tanítóképzés mellett. A tisztikar és az igazgatóság megválasztása után a gyűlés testületileg az országházba vonult, hogy ott föltárja a kultuszminiszter előtt a magyar tanítóság panaszát és kívánságait. Legyen minden falunak iskolája, óvodája, minden osztálynak külön tanítója, de a tanítók megélhetését is könnyebbíteni kell. A miniszter a legmelegebb szeretettel üdvözölte a küldöttséget és kijelentette, hogy a népnevelési ügy előmozdítására mindent meg fog tenni. Délután folytatták a félbeszakított szövetségtanácsi gyűlést. Az indítványok során Rákos István terjesztette be javaslatát, amely szerint mondja ki a magyar tanítóság, hogy teljesen ingyen fogja tanítani a magyar írástudatlanokat. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Kell adni bélyeget a trafikosnak. A kereskedelemügyi miniszter a postai értékcikk-magánárusítók eddigi egyszázalékos jutalékát 1922. évi január hó 1-től kezdve két százalékban állapította meg. Azokat, akik nem tartanak kellő mennyiségű postai értékcikkeket üzletükben, az árusítási engedélytől megfosztják.

Újabb oláh kulturbotrány. Az aradi magyarok egyetlen mentsvárát, a római katolikus főgimnáziumot bezáratta a román kormány. A főgimnázium immár harmadik éve teljesíti szinte leküzdhetetlen akadályokba ütköző kulturális munkáját. A románok mindent elkövettek, hogy ezt az új iskolát megfojtsák. 1921 márciusában hetvenkét kiskorú tanulóat fogtak össze állítólagos összeesküvés címén. Mint ismeretes, ezeket a tanulókat hat hónapi zaklatás után felmentették. E felmentés után a főgimnázium igazgatója arra kérte a román felettes hatóságot, hogy adjon felmentett tanuló számára érettségi vizsgálati engedélyt. A kérésre meg is érkezett a megdöbbentő válasz. A bukaresti kormány értesítette Fischer Aladár igazgatót, hogy a római katolikus főgimnázium működését azonnali hatállyal megszünteti, mert tanulóik között összeesküvők voltak. Két tanárt kitilt az ország egész területéről, egyiket azért, mert fia szintén szerepelt a felmentett ifjak között. Így hát a magyar ifjúság az európai civilizáció legnagyobb szegényére, saját magyar anyanyelvű kulturájától megfosztva, télvíz idején bolyonghat

az utcára taszítva abban a városban, melynek hetvenezer lakosa közül nyolcvanöt százalék magyar.

A legújabb amerikai intézmény: a gondolkodók szobája. Amerika nagyobb áruházaiiban és szállodáiban legújában különös intézményt honosítottak meg: a gondolkodók szobáját. Ez a szoba a legfelsőbb emeleten van, ahová nem hat el az utca zaja. A szobát azok használják, akik erős szellemi munkát végeznek s akik minden külső behatástól mentesen akarnak gondolkodni. A gondolkodók szobáit igen sokan keresik fel, olyanok, akik eddig a nagyvárosok rengetegeiben nem találtak sehol egy zúgott, ahol csöndben, nyugodtan gondolkodhattak volna. Könnyű az amerikaiaknak! Nekik még a gondolkodásra is külön szobájuk van. Nálunk azonban ezreknek még egy lakószobájuk sincs. Ezek, szegények a szabad ég alatt gondolkodnak, hogyan lehetne egy szobát szerezni valahol, ahol — a többi súlyos kérdéssel — gondolkodhatnának.

Az ír vértanúknak özvegyei — képviselőik. Az özvegyek pártjának nevezik a most összeült ír képviselőházban azt a pártot, amelynek tagjai — özvegyasszonyok. Azoknak az ír vértanúknak özvegyei, akik az ír szabadságharcban elesetek. Az ír nép halálképen vértanúk özvegyeit képviselőnek választotta meg. A mintegy húsz tagból álló párt mindegyike feketében jár s nagy tiszteletben részesül a férfi képviselők részéről. Az özvegy képviselők heves ellenállást fejtenek ki az angol—ír megegyezéssel szemben.

A csapda. Az amerikai Lima városában történt a következő nem mindennapi rendőrségi eset: Egy gazdag chikagói börténykereskedő bevásárlás céljából érkezett a városba. A chikagói takerékos ember volt, el akarta kerülni a szálloda költségeit és ezért egy városbeli kereskedőnél szállt meg, akivel bevásárlásai során ismerkedett meg. Egy ízben több napig vidékre kellett utaznia s ezért egy ékszerekkel teli kis páncéldobozt, amelyet egyik kollégájának a megbízásából vásárolt, megőrzés végett rábízott szállásadójára. A doboz átadásakor jelen volt a kereskedő felesége is. Nagy volt aztán a börténykereskedő megrökönyödése, amikor visszatérve vidéki útjáról, szállásadója tudni sem akart a dobozról és a felesége is határozottan kijelentette, hogy nekik ő nem adott át semmit. Szaladt a rendőrségre. A rendőrfőnök fejét csóválta, mert rendkívül megnehezítette a nyomozást az, hogy a chikagói nagykereskedő minden tanú, írás nélkül bízta rá ismeretlen szállásadójára a dobozt, amelynek tulajdonjogát épen csak a nála maradt kulccsal tudta bizonyítani. A rendőrfőnök azonban agyafúrt ember volt. Nyomban beidézte a rendőrségre a kereskedőt, leültette egy asztalhoz, tollat nyomott a kezébe és ráparancsolt, hogy a következőket írja: «Kedves feleségem, nagy baj van, a dobozt azonnal vidd ide meg ide, ahol egy megbízható emberem átveszi tőled és jobb helyre fogja rejteni». A kereskedő erőiesen tiltakozni kezdett, de a rendőrfőnök ráírvallt: «Ha nem meri aláírni a levelet, akkor ön a tolvaj!» A csapdába jutott embernek mit volt mit tenni, aláakanyarintotta az áru sorokat. Negyedóra múltán detektív kíséretében megjelent felesége a dobozzal és mindkettőjüket letartóztatták.



A szalkszentmártoni testedző ifjúság labdarúgó csapata. X-al jelzett Lakos Elek, elnök.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség a fővárosban. (Képpel.)

Az elmúlt csütörtökön reggel hat óra tájt a lágymányosi összekötő vasuti hídnál borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. A győri személyvonat a budai hídfő közelében belefutott egy tehervonatba. Az összeütközésnek három halottja volt, tizennégyen pedig megsebesültek. A személyvonat mozdonyának vízirtálya menydörögve felrobbant, a podgyáskocsi pozdorjává tört és az első három személykocsit az összeütközés ereje darabokra szaggatta. A tehervonat is súlyos sérüléseket szenvedett az összeütközés következtében, két teherkocsi legurult a töltésen és csaknem összezúzta az ottlévő őrházat. A rendőri bizottság azonnal megindította a nyomozást. A mozdonyvezetőn kívül kihallgatták a személyvonat főkalauzát és ő is azt állítja, hogy valószínűleg a nagy köd miatt nem lehetett látni a szemafor «tilos» jelzését. Az államvasut kára mintegy tizenötmillió korona.



Vasuti szerencsétlenség a fővárosban.

Hétezer korona egy színházjegy Bécsben. Az utókor valóban csodálkozhatik majd, ha egy mai korbéli bécsi színpad kerül egyszer a kezébe. Elámulhat a csodálkozástól, mit adtak 1922-ben egy színházjegyért Bécsben. A most megnyílt Redoute-színházban ugyanis a földszint első sorában egy helynek hétezer korona az ára s a legolcsóbb földszinti jegy kétezer korona. A karzat legutolsó sorában egy szék hatszáz korona: ez a legolcsóbb jegy az egész színházban. Ez a bécsi színház rekordot teremtett a jegyárak terén.

A távgyaloglás bajnokai. A távgyaloglás igen fárasztó, kimerítő sport, mégis vannak olyanok, akik nemhogy passzióból, de hivatásuk folytán, kényszerűségből kénytelenek belőle kivenni részüket. Ezek — a pincérek, akiknek napi teljesítményét megígyelhetné bármelyik hivatásos távgyalogló. Hogy a pincér napi ide-oda szaladgálása naponta mekkora távolságot tesz ki, első pillanatra hihetetlennek látszik. Lépésmérő órácskával a norvég Krisztiánában egy sportklub ellenőrzés alá vett egy pincért. Az érdekes kísérletnek az lett az eredménye, hogy szegény ember reggel 8-tól éjfélig a kávéházban kiszolgálás közben ide-oda járkálva, összesen 99.000 lépést tett meg, ami 60 kilométeres útnak felel meg. Pedig még eddig egy pincér sem kapott távgyaloglási nagydíjat.

«Családi érem» Franciaországban. A francia képviselőház 250.000 frankot szavazott meg egy új kitüntetés, a «családi érem» céljaira. A parlament határozata szerint a családi érdemérmeket megkapja minden francia anya, aki legalább öt gyermekét neveli fel. Az új érdemérem felirata ez lesz: «A nemzet hátlájának jele».

Egy követségi tanácsos kalandja a felhőkarcolón. Hevesi Pál követségi tanácsos annak idején elkísérte Teleki Pál grófit amerikai útjára, akivel a harminchatemeletes Astoria-szállóban szálltak meg. Hevesi egy este, vacsora után, társaság nélkül lévén, estélyi öltözkében felment a hotel tetején lévő sétányra és ott ugy eltöltötte az időt, hogy amikor le akart jönni, éjféltre járt és a lejáratot már zárva találta. Véletlenül észrevette az épület oldalára erősített vaslétrát s abban a reménységben, hogy az csak elvezet valahová, elkezdett rajta lefelé mászni. Már régóta ment lefelé a szédítő magasságban, mikor körülnézett és megdöbbenve vette észre, hogy még mindig valahol a harmincadik emeletnél jár. Újra megindult, alig tett meg azonban néhány újabb emeletet, érezte, hogy ereje már fogytán van. Kétségbeesetten kezdett zörgetni a legközelebbi ablakon, mely csakhamar felnyit s a bennlakók tágranyilt szemekkel néztek az elegáns úrra, aki különös helyzetében ezt kiáltotta oda angolul: «Most jövök Európából!»

A párisi nők legújabb ékszere — a légy. A párisi nők újabban különös divatot kezdtek, ami se nem szép, se nem ízléses, de hát új s ez a fő. A párisi nők ugyanis mostanában «légy» fülbevalót hordanak. A legyet vegyi úton megövik a feloszlastól, foglalatba teszik s ékszerként viselik. De nemcsak a légyfülbévaló divatos, hanem az összefűzött légy nyaklánc s a dongólégyből készült mellű is. A francia nők ügylész a régi egyiptomi nőket utánozzák, akik a szent bogarakat, a skarabeuszot hordták gyűrűkben és más foglalatokban, mint a divatos ékszer.

Hogyan született meg a «Kövért Bertá»? 1916. tavaszán a német vezérkar egyik jó nevű tisztje jelentkezett Ludendorff tábornagnál és ajánlkozott, hogy olyan ágyúóriást készít, amellyel kilencven kilométernél nagyobb távolságról lehet bombázni Páriszt. Ludendorff örömmel fogadta az ajánlatot és azonnal hozzáfogtak a «Kövért Bertá» csodaágyú öntéséhez. Egyik francia lap valahogyan hozzájutott a titokban készült ágyú születésében részleteihez s érdekes dolgokat közöl róla. Tengerészmérnökök készítették az ágyú terveit és ők ellenőrizték a munkálatokat. Hasonlóképpen tengerész volt a

tűzmestere, minthogy csak a csatahajók legénysége nyert kiképzést ilyen roppant méretű ágyú kezelésében. Már kilenc hónap óta folytak az öntési és az összeállítási munkálatok, amelyek igen előrehaladott állapotban voltak, amikor Ludendorff egyszerre csak azt kívánta, változtassák meg a terveket. Neki már nem elég a száz kilométeres hordképesség, hanem százhusz kilométernyi távolságból kell löni Páriszt. A mérnökök teljesíthetetlennek találták ezt a kívánságot, azt felelték Ludendorffnak, hogy amit akar, az épen annyi, mintha egy atlétától, aki két méter magasat tud ugrani, most azt óhajtana, hogy ugorjon kétféle ötvenet. Ludendorff azonban kitartott kívánsága mellett, a mérnökök újabb számításokba fogtak és munkájukat siker koronázta. Most már csak helyet kellett keresni, ahol felállítsák a «Kövért Bertát», az ágyúszörnyeteget. Roppantul kellett arra vigyázni, nehogy a franciák megneszeljék a dolgot, mert repülőgépekről tönkre bombázták volna az ágyút, elkészülése előtt. Úgy határozták, hogy először a tenger partján próbálják ki az ágyút. Egy délután dördült el az első lövés; három percig tartott, míg a lövedék rendeltetési helyére ért, de nagy volt a csalódás, mert az ágyú száz kilométer helyett «mindössze» kilencvenöt kilométernyire hordott. Újra kellett kezdeni a számításokat. Rövid idő múltán «Berta» mégis elkészült. Az ágyú megszerkesztése tömérdek pénzbe került, de kitarítón lőtték is vele Páriszt.

Cowboy humor. Amerika végtelen mezőin, a Texason manapság is meglehetősen barbár világ uralkodik. Az igazság vagy az igazságtalanság, az enyém, tied fogalma ugyancsak sok kívánnivalót hagy még hátra. Ököl meg revolver dönt a legkisebb vitás esetben. Kiváltképpen hírhedt fenelegények a *cowboyok* (ejtsd: kauboj), az ottani csikósok, akik messze túltesznek a mi hajdani betyáraink virtuskodásán. Lelkivilágukat jellemzi ez alábbi eset:

Két cowboy poroszkál egymás mellett a végtelen, sivár, elhagyatott pusztaságon. Nem ismerik egymást, a véletlen vetette őket össze. Egyszerre az egyik legény hirtelen mozdulatot tesz nyeregáskájára felé. A másik abban a szempillantásban kirántja a revolverét és belelő társába, aki holtan fordul le lováról. Pedig a cowboy nem rossz cimbor. Leszáll lováról. Szemügyre veszi a halottat és így piszog:

— Szeretném tudni, vajon csakugyan le akart-e engem löni? Mozdulata arra vall. Meg kell bizonyosodnom róla.

Ezekkel a szavakkal megfordította a holttestet és akkor látta, hogy társának minden gyilkoló szerszáma — egy pálinkás butykosban rejtett. Erre kicsit elrestelte magát és szomorodva így szólt:

— Megöltem egy ártatlan embert, aki ráadásul tökéletes gentleman volt. Dehogy akart ő lelőni engem. Csak egy korty pálinkával szeretett volna megkínálni.

Erre kabátja ujját végigrántotta a száján, mondván:

— Legyen meg az elhunyt végső akarata!

Azzal fenéig ürítette a butykoszt és folytatta útját.

Egy bűvárhajó hajótöröttjeinek borzalmas kalandja. Az „S. 48” nevű amerikai bűvárhajó Bridgeport közelében víz alá merült. Gépezete hirtelen elromlott s nem tudott többé felszínre kerülni. Az ötvenegy főből álló legénységet a legborzalmasabb halál fenyegette. Hosszas erőlködés után annyit sikerült elérniök, hogy a hajó fara kiemelkedett a vízből, mire a torpedókibocsátó csöveken át kimásztak és a szűk fedélzeten húzódtak meg, segítségére várva. Közben rájuk szakadt az éjszaka, anélkül, hogy észrevették volna őket, amire újra bemásztak a hajó belsejébe, ott összeszedték az ágyneműt, amellyel megint visszamentek a fedélzetre. Itt az ágyneműből máglyát raktak és meggyújtották. A lobogó lángok végre meghozták a segítséget. Egy hajó legénysége vette észre a hajótöröttet és felvette őket a fedélzetre.

Eszakai templombajárás Londonban. Az egyik londoni templom egy idő óta éjszaka is nyitva van s igen sokan keresik fel. Most az angol lapokban azt indítványozza egy londoni lelkész, hogy templomoknak egész éjszakán át való nyitvatartását tegyék általánossá. Indítványában azt mondja, ha egy hajléktalan egy-két éjszakát átszál a templomban, ebben nincsen semmi rossz sem. De nem is ezek számára volna nyitvatartandó éjjel a templom, hanem azok számára, akik lelki táplálékot akarnak keresni az elmélyedésben; erre pedig az éjszaka sokkal alkalmasabb, mint a nappal. A lelkiismeret éjszaka szólal meg. Mennyivel könnyebb lenne a bűnbánó embereknek, ha ilyenkor elmenekülhetnének a templomba, ahol irgalmat, szeretetet, bűnbocsánatot nyernének. Ezért kellene épen a legsötétebb órákban a legszelebbre kitárni a templomok kapuit.



Oriási robbanás egy olajgyárban.

Wiesbaden mellett (Németország) óriási robbanás történt egy olajgyárban. Képünk azt a jelenetet örökíti meg, mikor a tűzoltók a romok alatt fekvő áldozatokat keresik.



A volt német császári palota porcellánterme Berlinben.

Sikkasztó, aki megírja saját gyászjelentését. Egy osztrák bányatisztviselő másfélmillió koronát sikkasztott és megszökött. A detektívek Salzburgban elfogták. Letartóztatása alkalmával öngyilkosságot akart elkövetni. Szándéka nem sikerült. Mikor utiböröndjeit átkutatták, egész halom gyászjelentést találtak bennük. A sikkasztó saját halálának csak a keltét hagyta ki a gyászjelentésből, melyeket egyébként sajátkezűleg alá is írt.

Hiú madarak. A madarak világában a férfinem tarkább, színesebb és szebb tollazattal tünik ki a női nem mellett és így nem lehet csodálkozni, hogy ez a „szebbek nem” sokat tart a külsejéről. A legtöbb madárfi hiú, de van közöttük olyan, amelyik valóságos *divatfi*. A kácsér például a legbüszkébb állat, tél végével szeret leginkább parádézni. Tavasszal lép házasságra asszonyával s ha a mézeshetek elmúlnak, jön a nyár, az anya gyermekei körül gondoskodik, a kácsér pedig visszavonul. Ilyenkor a kácsér a parkok sötétjében szeret meghúzódni, ahonnan egész estig nem kerül elő, mert *szégyenli, hogy pompás tollazata már nem a régi, nem olyan, mint tél végén volt*. Hasonlóan hiú a papagály. Ha tudja, hogy nézik őt, akkor mellét előrenyomja, magasra áll és győzelmesen néz körül. A páva is igen hiú, amire van is némi oka. Ha a pávahölgyek előtt sétál, iparkodik tollazatát teljes szépségében ragyogtatni. A vadkacsafi, ha a vadkacsa kisasszonyok előtt húz, nem tudja palástolni büszkeségét, mert azt hiszi, hogy a kisasszonyok szépségében gyönyörködnek.

Olaszország a villamosság hazája. Olaszország, hogy függetleníse magát a mind nyomasztóbban ható széninségtől, elhatározta, hogy kiaknazza a *„fehér szénét”, másszóval vízeinek erejét*. Az ország ugyanis igen különösen alkalmas, mivel kiváltképpen bővelkedik gyorsfolyású patakokban, kisebb zuhatagokban, amelyeket elektromotor hajtására lehet felhasználni. Legutóbb összesen négyezeröttszáz kilométer hosszúságú vasútvonalat alakítottak át villamos üzemre. A nehéz expresszvonatokat, amelyek Turin és a francia határ között közlekednek, már villamosmotor hajtja hegyeken és völgyeken át. Az ilyen elektromos vasutakban sokkal kellemesebb az utazás, hire-hamva sincsen füstnek, koromnak. A kormány most azon buzgólkodik, hogy a többi főbb vasútvonalat is átalakítsa. Körülbelül *egy millió tonna szénét takarít meg* évente Olaszország, ha villamosítja vasutait. Ennek a villamosító törekvésnek nyomait már most is meglepetéssel szemlélheti az utazó. Csaknem minden városkában, sőt a falvakban is villannyal világítanak. A hegyekben lévő áramfejlesztő telepről tömött huzalokévek ágaznak minden irányba el és vezetik az ország minden részébe a szénmegtakarítást jelentő villamos erőt.

Repülőgépközlekedés Páris—Budapest—Bukarest között. A Francia-Román Repülőgép-Társaság január 1-től kezdve Páris—Prága—Bécs—Budapest—Bukarest között *repülőgépjáratot rendszerezített*, amelyet később Belgrádra és Konstantinápolyra is kiterjeszt.

Tréfák.

(Az itt következő tréfákat a «Vasárnap» második pályázatára küldötték be.)

A kívánság.

1916-ban történt egy hadikórházban. Egy sebesült honvéd bravuros tetteiről beszélt egy gazdag ember előtt. A dúsgazdag áthatva a honvéd vitézségétől, azt mondta neki, kívánjon bármit, megadja.

— Nos, mit kíván, vitéz úr?
— Hát nem kívánok mást, uram — volt a szerény válasz — csak akkora kolbászt, hogy az egyik fülemtől a másikig érjen.
— Készséggel megteszem, a kívánságot — felelte a gazdag.
— Jó, jó uram! De az egyik fülem itt van, a másik Sabácnál...
(Beküldte: Greksa Ferenc, Kalocsa.)

Törvény előtt.

Bíró: Mit mondott a vádlott?
Panaszos: Hogy én még az akasztófát sem érdemlem meg.
Bíró: Megelégszik vele, ha a vádlott visszavonja a kijelentést?
Panaszos: Igen.
Bíró: Hallotta, vádlott? Hajlandó visszavonni a kijelentést?
Vádlott: Ó, igen.
Bíró: Tehát?
Vádlott: Panaszos megérdemli az akasztófát!
(Beküldte: Rosta Kálmán, Mihályi.)

A szokás hatalma.

A nemzeti hadsereg bevonulása idején történt.
Tolong a sok utas a sötét őszi estén az adonyszabolcsi állomáson. A tömeg még a vágányokat is ellepi, ahol a vagonok körül szuronyos, sástollas vitézek, a nemzeti hadsereg katonái örködnek. Néhány utas meglehetősen közel jutván a vagonssorhoz, egyszerre irtózatoss basszus hang dördül ki a sötétből:
— Halt, wer da?
— Enyje testvér, — szól oda egy sértődött utas — hát még most is német szó járja? Nem volt elég idáig? Hiszen maga már nemzeti katona, magyarul is szólhatott volna!
— Hát a rossz egye meg a szám, ha még mindig rájár — feleli rendületlen nyugalommal a somogyi vitéz.
(Beküldte: Dávid Lajos, Alap.)

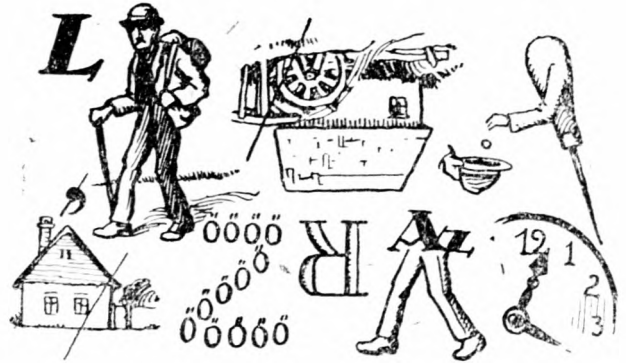
Melyik a nagyobb számár?

Két úr összevesz. Az egyik dühösen rákiált a másikra:
— Te számár!
— Te még nagyobb! — vág vissza a másik.
Egy ideig még vitakoznak, aztán odahívják egy közös ösmérőüket, elmondják neki a veszekedés okát s kéri, állapítsa meg, hogy melyik a nagyobb számár.
— Álljatok fel, majd akkor megmondom — válaszol nyugodtan a harmadik.
(Beküldte: Nagy K. Lajos, Kiscsány.)

Jobb a földön, mint a paradicsomban.

Történt egyszer, hogy lumpolás után harmadnapra hazaérve, ebédet kértem. A szolgáló paradicsomlevest adott elém. De olyan álmos voltam, hogy evés közben elaludtam és arccal beleborultam a levesbe. A szolgáló erre hajamnál fogva kihúzta a fejemet a tányérből, mosogatóronggyal letörölte, aztán ágyamhoz támogatott és így szölt:
— Még is jobb lesz a földi pokolban aludni, mint a paradicsomban megfúlni.
(Beküldte: Kis Nagy Sándor, Kúnhegyes.)

Rejtvény.



(Beküldte: Lamos Mihály, Heréd.)

(Az alább következő betűrejtvényeket a «Vasárnap» második pályázatára küldték be.)

Galamb Galamb Jó bor.

(Beküldte: H. Mezey Rezső, Oroszlány.)

MARGIT SZ csináIT

(Beküldte: Gaál József, Alsószahony.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 5-ik számunkban közöljük.

A múlt évi 51-ik számban közölt rejtvényt helyes megfejtése:

Csáktornya.

Megfejtették: Sumi Ferenc, Kovács Sándor, Csordás Sándor, Nagy László, Rozloszky János, Szabó József, Petrányi Pál, Kovács Sándor, Felber József, Szöllősy Gábor, Szekeres Sándor, Keresztury Karolin, Szilber János, Szalai István, Balogh Ferenc, Szűcs Lászlóné, Mádi István, Srag Sándor, ifj. Végh Sándor, Szécsi Ilona, Szécsi János, ifj. Glozik János, Aranyos István, Kiss Imre, ifj. Papp Imre, idb. Boross Pál, Vermes Imre, Sipos István, Agoston József, Ziinszky Sándor, ifj. Krabáczy Ferenc, Molnár Ilona, Szi Mariska, Végh Jenő, Vidovenyecz János, Baráth Antal, Fülöp István, Szűcs Lajos, Bíró Márton, Szijjártó Szabó Benjamin, Bene Lajos, Horváth Ferenc, Nagy Lajos, Sumi Mariska, Kakuk Sárika, Esztári Közművelődési Egyesület, Farkas Pál, Gulyás László, Imre Juliska, ifj. Biján Imre, Paulik Ilus, Neumann Katinka, ifj. Nagy Pál, Szarka György, Sipos Hermin, Király Lajos, Sörös Zsigmond, Illés József, Csó Sándor, Tompos Dénes, Barkóczy József, Baráth Miklós, Mészáros Ernő, Mészáros Mariska, Fraunhofer Ferenc, Németh István, ifj. Fülöp Ferenc, Kistóth István, ifj. Beke István, Gere Piroska, Korózs Istvánné, ifj. Győri Károly, Boros Mihály, Konyeczky Antalné, Opauszky Pál, ifj. Vincze István, ifj. Nagy K. Lajos, ifj. Hamza István, szabadszállási «Hangya» személyzete, Baksay Mariska, ifj. Ritecz István, Kiszely Mátyás, Schmidtő János, Makai Lajos, Széles Jolán, Hohhe Lajos, Vida Lajos, Maász Jenő, Kovács Sárika, Korózs Antal, Tóth Imre, Ritecz János, Szobek Lóránd, Zsolczay Mihályné, Csányi Béla, Bere György, Szabó Lajos, Szűcs Ferenc, Molnár Konrád és Ida, Soós Lajos, Vedrődy Gusztáv, ifj. Kigyós Ferenc, Nagy József, Keresztes Lajos, Kiss Nagy Sándor, Faltin Berta, Hajdu Ferenc és Sándor, Vöveki János, Horváth János, Bodzsár Pál és Gáspár, Cziráki József, Lamos Miklós, Kovács Ernő, Mile József, Besz Mariska, Bartha József, Bálint Ferenc, Serestyén Zsuzsanna, Lakatos János, Csesztven Márton, Hasáb József, Orosz Anna, Varga János, Vermes Lajos, ifj. Sári István és Iduska, Kun János és Etelka, Verebb László, Gróf József, Mohos Géza, Bartha Kálmán, ifj. Kincses Ferenc, Dobos Margit, Baukó György, Bense István, Szijjártó Mihály, Sáfány Elemér, Takács Rezső, Lustyik Zsuzsanna, Fejes Sándor, ifj. Patai Ferenc, Jurás Pál, Boróczy Gábor, Lipták Ferenc, Szarka György, Hasáb József, Vigh György, Gyurkovics Ferenc, Kelemen László, Szabó Kékes Antal, Horváth Rozália.

Jutalomkönyvet nyertek: Mészáros Ernő és Mariska, Lipták Ferenc (Edelény), Nagy József (Kiscsány), Markó Aurél (Nyergesújfalu), Aranyos István (Szikszó), Kiss Imre (Perked), Verebb László (Lajosmizse), Szobek Lóránd (Eger), Beke György (Kisfátanya), Tompos Dénes (Sikátor).

A karácsonyi számban közölt rejtvényt megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR STOWASSER



Kir. udvar! szállító
BUDAPEST,
II., Lánchíd-u. 5.
Általánosan elismert
legjobb világhírű
hangszerek és
húrok.
Legnagyobb gyár.
Javítások és
hangolásokban
megbízható munkák.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőről készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőrcsizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.



(2. folytatás.)

II.

A Vág nagy kanyarodót ír le Kuzmicska mellett. A tutajokat valamikor mind innen indították el. Feljebb, még ilyenkor, tavasszal is a víz fölé nyúlnak ki a sziklák. A Vág mellett megy a keskeny út, a víz jobb oldalán. A falu bal-aldalt fekszik.

Régebben fenyőszál feküdt a vízen át, az volt a híd. Szélesebb alkalmatosság nem is kellett. Gyalogos ember kényelmesen átsétálhatott rajta, lova sohasem volt a kuzmicskai tótnak, a juh meg átbortorkált rajta, az nem szédül.

Most széles fahíd vezet át a vízen. A cseheknek lovuk, kocsijuk van, kell a híd.

Pedig istenkisértés volt arra áthajtani!

Fölötte volt az «Ördög anyja.» Kuzmicskának is volt története... Vagy talán inkább annak a kősziklának, amely a híd fölé nyúló hegyorr szélén állott.

Azt beszélték a kőszikláról, hogy egyszer, «amikor élt», az ördög anyja volt.

Valamikor régen, ugyanis, a hegytetőn vár állott. Benne lakott Vlk, a híres rablóvezér, aki úr volt a hegyek között a völgyekben s mindenki rettegett tőle. A vad haramia nem félt senkitől, mert tudta, hogy tőle félnék.

Egyszer lakodalom volt a faluban. A fiatal pár víg kurjongatások közt kelt útra Prazdovából, ahol örök hűséget esküdtek egymásnak s jöttek Kuzmicska felé. De a kurjongatásokból vad sikoltozások lettek, mert olyan rettenetes vihar kelt a hegyek között, amelyet ember még nem élt meg. A hegyekről ömlő vizzuhatag hordta le a követ, sziklát, a szálát.

A nappalt éjsötétség váltotta fel s csak a meg-megújuló villám fénye mutatta meg rövid pillanatra az utat. A násznép már csak éjjel jutott el a Vág-átjáróhoz, hogy a faluba érjen. A hegyorr alatt voltak...

Az égen villám cikázott át, utána irtózatossá nevetés hasított a levegőbe, amely elveszett a mennydörgés hatalmas hangjába.

A násznép keresztet vetett, majd megrettenve kereste, honnan jön a nevetés, ki kísérti az Istent?

Vlk a rablóvezér állott fenn a hegyorr csúcsán. Vigyorgó arccal szólt le a násznéphez:

— Adssza nekem is valamit a lakodalomból!

A tót legény átfonta karjával ifjú asszonyát s megrettenve válaszolt a rablóvezérnek:

— Magunk is szegények vagyunk. Semmink sincs, minek te hasznát vehetné!

— Add hát a menyasszonyt! — nevetett Vlk.
— Azt nem adom! — kiáltott vissza az ember s karjával még szorosabban ölelte magához a leányasszonyt.
— Ha nem adod, elveszem!
— Megver az Isten!

Vlk rablói egymásután bujtak elő a rejtekhelyekből s csak a vezér parancsára vártak.

— Nem félek senkitől. Én az ördöggel cimborálok. De még attól se félek. Az ördög anyját is nyársra húzom, ha megharagszom rá... hehehe... Add ide a menyasszonyod!

— Nem adom. S ha száz ördöggel cimborálsz is, akkor sem adom.

— Akkor vegyétek el! — kiáltott Vlk a rablóknak.

— Utunkat ne álljad, vad haramia, ha lelked eladtad az ördögnek, vigyen is el az ördögök anyja!

A legény felemelte két öklét a rablók felé, hogy védje menyasszonyát...

Vlk borzalmasan nevetett, de ebben a pillanatban az egész mindenséget betöltött egy éles villanás, majd hatalmas dörgés.

A föld megrezdült, a hegyek keserves bömböléssel adták tovább az ég üzenetét... A hegytetőn magas láng csapott fel, azután omlott minden: kőszikla, fenyő, föld...

Irtózatossá dühöngés dermesztett meg mindenkit, mintha egy láthatatlan óriás törne utat a hegytetőről le a völgybe, léptei megdöntik a földet... Mind közelebb jó... Itt van, most... most...

Nagy halom szikla zuhant le a völgybe... Még egy pillanat... a hegyorron fut végig... a vihart túl üvöltö Vlk halálfélelme, de a másik pillanatban csendes lesz minden...

A szikla maga alá temette a rablóvezért, azután ingott még egyet, mintha le akarna zuhanni, de végre is megállott, mint egy élő ember, aki talpra ugrott, egyenesen.

Olyan formája is volt, mint egy embernek.

— ...az ördög anyja! — szólt a násznép, keresztet vetett s sietett át a fenyőszálon hazafelé.

A rablók elfutottak, talán, hogy Vlk kincsein osztozzanak.

A szikla most is ott áll a hegyorron. Úgy hívják, az «Ördög anyja.» Ha vihar van, inog, dülöng, csak egy erősebb fuvalom kell s lezuhan, pozdorjává zuzza azt a fahidat. A tót, ha elmegy arra, elmondja az ördögűző imádságot.

A cseh nem félt az «Ördög anyjától», észre sem vette.



— Akkor vegyétek el! — kiáltott Vlk a rablóknak.



Vásár és piac.

Gabona. Buza 2350—2375 K, rozs 1575—1600 K, takarmányárpa 1700 K, sörárpa 1800 K, csöves tengeri 1650 K, szemes 2000—2021 K, zab 1450—1475 K.

Budapesti sertésvásár. Elsőrendű urasági sertés 90—94 K, elsőrendű szedett 86—88 K, közepminőségű 82—86 K, könnyű 70—75 K, öreg nehezebb 78—89 K, zsír ára, nagyban 154 K, szalonna 125 K, sovány sertés átvészelt 70 K, nem vészelt 60 K kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Nehéz igasló 30.000—70.000 K, könnyű igasló 8500—18.000 K.

Idegen pénznemek legmagasabb árai: 1922. január hó 3-án 1 drb Napoleon arany 2370 K, angol font 2550 K, dollár 606 K, francia frank 50 K, lengyel marka 18 f, német marka 3 K 37 f, olasz lira 26 K, osztrák korona 10 1/2 f, orosz rubel 53 f, lei 4 K 79 f, szokol 9 K 20 f, svájci frank 118 K 25 f, dinár 8 K 70 f, ezüst korona 35 1/2 K, ezüst forint 92 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0 85 svájci frankot fizettek.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. Gy., Békés. A rejtély nem felel meg. — Közművelődési Egyesület, Esztár. Jó. — R. I., Szendrő. Akad köztük megfelelő. — H. I., Szigetvár. Nem váltak be. — V. Gy., Mezőberény. Jó. — K. L., Helevény. Válogatunk belőlük. — Sz. K. Antal, Szatmár. Az utóljára beküldött megfelelő. — W. Imre, Jászkarajenő. A három közül egyet használhatunk. — L. I., Nagyalázsony. A beküldött rejtélyt jónak találtuk. — B. J., Tengőd. A rejtély pályázat elkészve érkezett. — M. I., Hajdúhadház. Ezúttal nem váltak be. — S. I., Szentes. Olyan fogalmakat és neveket kell választani rejtélyül, amelyeket mindenki ért. Ezek nem jók. — R. I., Gyékényes. Jó. — H. Mezey Rezső, Oroslány. A versesrejtélynek sorát ejtjük. — B. K., Nagyrákos. Jó. — B. F., Mezőberény. A számrejtély jó. — K. E., Sümeg. Nem jók. — K. I., Erdőcsoknya. Nem jó. — L. I., Széchenyi. Nagyon könnyű. — L. Zs. Jó.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felölös szerkesztő: Héj Imre dr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felölös kiadó: Meskó Pál.



Original Grammophon beszélő-
gépek és művészhanglemezek
magyarországi képviselője:

STERNBERG
kir. udv. hangszergyár
Rákóczi-út 60. sz.

Briliánsokat, gyöngyöket,
régiségeket
mindenképpen drágábban vesz (Terecz-templ.
Székely E. Király-u. 51. szemb.) Telef.

A „Hangya” vidéki szövetkezetei-
nek tagjai a legutó-
bbi árak mellett
szerezhetik be
unaszati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy
a kisgazda és földműves úgy a saját, vala-
mint a családtagjainak ruháztszükségleteit
mint: kesz ferb öltönyök, fűző és női felsőruhák-
tok, ruhák és gyermekruhák, férfi és női kö-
tött kabátok, sweaterk, férfi, női és gyer-
mekharigonyák, szövet- és kelmeárkák
a „Hangya” vidéki szövetkezetei-
nél szerezze be.

Vörösréz pálinkafőző-üstök
és vörösréz mosó-üstök rak-
táron mindenféle kivitelben
Máthé András rézmű-
árúgyár
Ujpest, Károly-utca 11.

Szakorvosi rendelő vér- és neml betegnek
részére. Ezüst salvarsan-oltás.
Rendelés egész nap.
Vil., Rákóczi-út 52. I. em. 1. (Rókusossal szemben.)

HA FÖLDHÖZ AKAR JUTNI,

hozassa meg még ma kiadóhivatalunk útján a
Hogyan lehet földhöz jutni? c. föld-
birtok reformtörv. magyarázatot ára **K 12** és a
**Földbirtok reformtörvény végre-
hajtási utasítását** ára — **K 10**
és az **UJ BARÁZDA** és **VASÁRNAP** által
10 koronányi önköltségi árkban kiadott kör-
vény úrlapot, töltsd azt ki és küldje azt be
az **UJ BARÁZDA** szerkesztőségébe. Ez az
egyetlen módja annak, hogy köz-égekben siker-
rel megindíthassa a földreform végrehajtását.

Ne csak olvassuk, hanem ter-
jesztjük is a magyar gazdák és
földművesek egyetlen napilapját

az UJ BARÁZDÁT
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP”-ot

Nagyapáról unokára



száll a hite a legközelebbi háziaszernak, a

Diana-sósberszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint
belsőleg cukorra csepegtetve, csoda-
latos eredménnyel használható mint
fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő,
egészségápoló szer. Egy kis üveg
ára 35 korona, egy közepűveg ára
90 kor., egy nagy üveg ára 175 kor.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Saját magának ellensége az a gazda, aki nem tart lépést a mezőgazdasági tudományok haladásával!

Cse'kó: 404 kérdés és felelet a takar-
mányozás gyakorlatából ... K 198.—
Fabricius: A magy. növénynevelés 198.—
Jabonowski-Kadocs: Patkányvesze-
delem és az ellene való védekezés K 44.—
Csóor: A haszonbérbeadó és haszon-
bérlet közötti jogviszony ... K 55.—
Winkler János: Baromfi-tenyésztés K 176.—
Csékö I.: Szarvasmarhatenyésztés K 176.—
Szilárd Gy.: Mezőgazdaságtan. 2. k. K 330.—
Surány: A kásköles és termesztése K 176.—
Szilassy-Bezeredy: Mezőgazd. lexikon.
Ujlenyomat. Füzve K1320, kötve K1540.—
Kádár Lajos: A méh és lakása ... K 66.—

Legújabb szakművek!

Andrássovich G.: Kecsketenyésztés K 44.—
Dörner: Sertésenyésztés és hizlalás K 264.—
Gyárfás: Olajnövényeink termeszt. K 88.—
Wellmann: Ált. állattenyésztés K 220.—
Rády: Szélmotorok használhatósága K 39.60
Ormány: Kettős számtartástan K 220.—
Hutyra: Házil. fertőző betegségei K 220.—
Konkoly-Thege S. dr.: Állattenyészté-
sünk fejlődésének fő feltétele... K 66.—
Zaitschek Z. dr.: Miképpen állítsuk
össze a fejőstehenek takarmányát K 15.40
Doletsko F.: Takarékos építkezés K 44.—
Kovács: Baromfi-tenyészt. tanácsadó K 66.—
Horn János: Gyümölcsstermesztés K 198.—

Legújabb szakművek!

Prak: Kisbirtok helyes berendezése K 77.—
Illosvai L. K.: A kutyá tenyésztése K 121.—
Kempelen: Takarmányozási táblázat K 33.—
Hérics-Tóth: Gyümölcsök szeszipari
feldolgozása ... K 154.—
Mócsy: Lótenyésztés ... K 72.60
Heidiczka: Szántógépek megbirá-
lása ... K 38.50
Balleneger: A termőföld (Talajtan) K 88.—
Réthly A.: Időjárás és éghajlat ... K 132.—
Mezey: Elektrotechnika. Uj kiadás K 418.—
Fehér: Takarmánynövények termelése 66.—
Bernátsky: Ehető gombák stb. ... K 132.—
Kozák: Juhtenyésztés. 2. kiadás ... K 264.—

Postaköltségre egy könyvnél
5 korona, minden további
könyv után 2 korona küldendő.

Megrendelhetők a „VASÁRNAP” kiadóhivatalában Budapest, IV., Múzeum-körút 1. szám.